

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

BESSENYEI kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(37509/06. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2008. október 21.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Bessenyei kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,

Ireneu Cabral Barreto,

Vladimiro Zagrebelsky,

Dragoljub Popović,

Sajó András,

Nona Tsotsoria,

Işıl Karakaş, *bírák*

és Françoise Elens-Passos, *Hivatalvezető-helyettes*

2008. szeptember 30-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (37509/06. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Bessenyei Károly („a kérelmező”) 2006. május 30-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt („a Kormány”) dr. Hóltzl Lipót Képviselő képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. 2008. március 11-én a Második Kamara Elnöke úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal.

A TÉNYEK**AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

4. A kérelmező 1956-ben született és Kálon, Magyarországon él.

5. 2001 elején egy pontosan meg nem határozott időpontban büntetőeljárás indult a kérelmező ellen. A nyomozás befejezését követően 2001. június 5-én vádat emeltek a kérelmező ellen. A kérelmezőt és társait közokirat-hamisítással vádolták.

6. Öt tárgyalás után és szakvélemény beszerzését követően 2003. május 28-án a Hatvan Városi Bíróság ítéletet hozott.

7. Fellebbezés nyomán 2004. február 27-én a Heves Megyei Bíróság hatályon kívül helyezte az ítéletet, s az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

8. 2004. október 6-án az ügyet egy másik perrel egyesítették.

9. Négy tárgyalást követően a kérelmezőt 2005. szeptember 29-én felmentették. Miután az ügyész visszavonta fellebbezését, az ítélet 2005. december 7-én jogerőssé vált. A kérelmezőt 2006. január 17-én értesítették erről.

10. 2001. június 25. és 2003. július 1. között a kérelmező az 1998. évi XII. törvény 16. § (1) bekezdésének a) pontja alapján nem utazhatott külföldre, mivel súlyos vád miatt indult ellene büntetőeljárás. Ez a tiltás jogszabályváltozás következtében szűnt meg.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

11. A kérelmező panaszolta, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdése kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy ... bíróság ... ésszerű időn belül ... hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően”.

12. A Kormány vitatta a panaszt.

13. A figyelembe veendő időszak 2001 elején, egy pontosan meg nem határozott időpontban kezdődött és 2006. január 17-én zárult le. Ilyen módon két bírósági szinten közel öt évig tartott.

A. Elfogadhatóság

14. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

15. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, valamint a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása (ld. többek között *Pélissier and Sassi v. France* [GC], no. 25444/94, § 67, ECHR 1999-II).

16. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Pélissier and Sassi*).

17. A benyújtott dokumentumokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná, különösen arra a tényre figyelemmel, hogy a kérelmezőt végül felmentették. A kérdéssel kapcsolatos esetjogára figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNYHEZ FÜZÖTT NEGYEDIK KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV 2. CIKKÉNEK 2. BEKEZDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PANASZ

18. A kérelmező azt is panaszolta, hogy a nemzeti hatóságok megakadályozták, hogy az eljárás ideje alatt külföldre utazzon, ami véleménye szerint az Egyezményhez fűzött Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikkének 2. bekezdését sértő, aránytalan intézkedés volt. A Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikke kimondja:

„2. Mindenki szabadon elhagyhat minden országot, beleértve a saját országát is.

3. E jogokat kizárólag csak olyan, a törvényekkel összhangban lévő korlátozásoknak lehet alávetni, melyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy a köz biztonsága érdekében, a közrend fenntartásához, a bűnmegelőzéshez, a közegészség vagy az erkölcsök védelméhez, illetőleg mások jogainak és szabadságainak megóvásához szükségesek.”

19. A Kormány vitatta a panaszt, azzal érvelve, hogy az utazási tilalom csak 2001. június 25. és 2003. július 1. között állt fenn, azt követően a kérelmező gyakorolhatta az ország elhagyásához való jogát.

A. Elfogadhatóság

20. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

21. A Bíróság megismétli, hogy a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikke minden személy számára biztosítja a mozgásszabadsághoz való jogot, beleértve azt a jogot is, hogy valaki bármelyik országot elhagyva egy másik olyan országba menjen, amelybe beengedik. Az e jogot korlátozó intézkedésnek jogszerűnek kell lennie, az Egyezmény fent említett rendelkezésének 3. bekezdésében foglalt törvényes célt kell szolgálnia, s megfelelő egyensúlyt kell teremtenie a közérdek és az egyén jogai között (ld. *Baumann v. France*, no. 33592/96, 61. bek., ECHR 2001-V).

22. A Bíróság meggyőződött arról, hogy a kérelmező számára a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikke alapján biztosított jogokba történt beavatkozás – amelynek tényét és jogszerűségét a felek nem vitatták – azt a törvényes célt szolgálta, hogy biztosítsa a kérelmező rendelkezésre állását az eljárás során, s ilyen módon a közrend fenntartását célozta.

23. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a szóban forgó tiltás két éven keresztül változatlan formában állt fenn, és jogszabályváltozás következtében került megszüntetésre. A Bíróság megismétli: még ha valamely egyén mozgásszabadságának korlátozása kezdetben indokolt is, automatikus fenntartása hosszú időn keresztül az egyén jogait sértő, aránytalan intézkedéssé válhat (ld. *Riener v. Bulgaria*, no. 46343/99, 121. bek., 23 May 2006; *Luordo v. Italy*, no. 32190/96, ECHR 2003-IX; *Földes és Földesné Hajlik kontra Magyarország* 41463/02. sz. kérelem, 30-36. bek., ECHR 2006-....; és, *mutatis mutandis*, *İletmiş v. Turkey*, no. 29871/96, ECHR 2005-XII). A Bíróság úgy véli: a hatóságok nem jogosultak arra, hogy hosszú időn keresztül fenntartsák valamely egyén mozgásszabadságának korlátozását a korlátozás indokoltságának meghatározott időszakonkénti felülvizsgálata nélkül (ld. fent hivatkozott *Riener*, 124. bek.) A kérelmező esetében azonban ilyen felülvizsgálatra sohasem került sor, amely azt jelenti, hogy az utazási tilalom valójában automatikus, határozatlan idejű, általános intézkedés volt, amely csak azért került megszüntetésre, mert jogszabályváltozás azt szükségessé tette.

24. A Bíróság úgy véli: ez ellentétes volt a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikke alapján a hatóságokra háruló azon kötelezettséggel, hogy megfelelő gondossággal járjanak el annak biztosítása érdekében, hogy az ország elhagyásához való jogba történő beavatkozás annak fenntartása során mindvégig igazolt és arányos legyen az ügy egyedi körülményei között.

25. Ebből következik, hogy a kérelmező számára a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikkében biztosított, az ország elhagyásához való jogot megsértették.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

26. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Kár

27. A kérelmező 7 millió forint¹ nem vagyoni kártérítést követelt.

28. A Kormány vitatta az igényt.

29. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező bizonyos mértékű nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon 4000 eurót ítél meg számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

30. A kérelmező ilyen címen nem terjesztett elő igényt.

C. Késedelmi kamat

31. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*, hogy az Egyezményhez fűzött Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. Cikkének 2. bekezdését megsértették;
4. *Megállapítja*:
  - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2.

---

¹ 29400 euró

bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 4000 (négyezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

5. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2008. október 21-én, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
Hivatalvezető-helyettes

Françoise Tulkens
Elnök